

تاریخ: ۹۶/۱۰/۲۰	باسم‌هه تعالی	نام و نام خانوادگی:
مدت امتحان: ۱۵ دقیقه	اداره آموزش و پرورش ناحیه/شهرستان. محمد	شماره کلاس:
ساعت شروع: ۸ صبح	مؤسسه فرهنگی آموزشی امام حسین علیه السلام	شماره صندلی:
تعداد صفحه: ۳	امتحان تستی علوم وفنون ۱ نیمسال اول	

بارم

به نام خداوند جان آفرین

۱. ضرب المثل معروف (هر سخن جایی و هر نکته مقامی دارد) معرف کدام یک از اصطلاحات تخصصی علوم وفنون ادبی است؟
- الف) ادبیات شفاهی ب) ادبیات مکتوب ج) فصاحت د) بلاغت
۲. کدام گزینه اطلاعات نادرستی درباره دیدگاه های مختلف بررسی متن به دست می دهد؟
- الف). قلمروی زبانی شامل سه سطح آوایی، زبانی و دستوری است.
- ب). در سطح واژگانی، لغت ها از نظر ملیت، ساختمان، روابط معنایی و نوع گزینش مورد بررسی قرار می گیرند.
- ج). در سطح آوایی یا موسیقیایی علاوه بر وزن، قافیه و ردیف، واج آرایی و سجع نیز موضوع مطالعه هستند.
- د). در سطح دستوری، ترکیبات و قواعد دستوری، دستور تاریخی و کوتاهی و بلندی جمله ها مورد توجه است.
۳. در کدام گزینه عناصر نام برده، با نام دسته بندی متناسب نیست؟
- الف). غزل، مسمط، مستزاد، ترکیب بند: قالب شعری
- ب). حماسی، غنایی، نمایشی، تعلیمی: انواع ادبی
- ج). زبانی، ادبی، فکری: قلمرو مطالعه متن
- د). تشبيه، استعاره، مجاز، کنایه : سطح بدیع معنوی
۴. در همه گزینه ها شاعر به طور آشکار مردم را به (خردگرایی) دعوت می کند به جز ...؟

۸). در عبارت (هر زخمی را دارویی است، جز بد خلقی که آن را درمانی نبود) سخن از این است که بد اخلاقی اصلاح ناپذیر است. این موضوع مربوط به کدامیک از قلمروهای بررسی متن است؟

الف). قلمرو ادبی ب). قلمرو زبانی ج). نتیجه گیری و تعیین نوع د). قلمرو فکری

۹). سنگ نوشته های باقی مانده از دوره هخامنشی با چه خطی نوشته شده است؟

الف). خط پهلوی ب). خط اوستایی ج). خط میخی د). خط معنی نگار

۱۰). در همه گزینه ها به نام برخی از بزرگان عرصه علمی و ادبی کشور در قرن چهارم و نیمه قرن پنجم اشاره شده است به جز ...

الف). رودکی سمرقندی - عنصری ب). خاقانی شروانی - فردوسی توسی

ج). محمد ابن زکریای رازی - ابوعلی سینا د). فردوسی توسی - رودکی سمرقندی

۱۱). نوع معشوق (زمینی یا آسمانی) در کدام گزینه متفاوت است؟

الف). آن که نماند به هیچ خلق خدای است تو نه خدایی، به هیچ خلق نمانی

ب). زلف تو را جیم که کرد؟ آن که او خال تو را نقطه آن جیم کرد

ج). نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی

د). دوش باری چه سخن گفتم با تو صنما که چنان سنگدل و تافته دل گشته از آن؟

۱۲). کدام ویژگی به (ویژگی زبانی) ابیات زیر اشاره دارد؟

بوی جوی مولیان آید همی یاد یار مهریان آید همی

ریگ آموی و درشتی راه او زیر پایم پرنیان آید همی

الف). به کار نرفتن لغات عربی ب). کاربرد (آید همی) به عنوان (ردیف)

ج). حال و هوای دلتنگی برای وطن د). تشییه (ریگ آموی) به (پرنیان)

۱۴- هر یک از ویژگیهای زیر، به کدام قلمرو شعر سبک عراقی اشاره دارد؟

ب) کاهش سادگی و روانی کلام

الف) رواج داستان سرایی

۱۵- ویژگی های زبانی شعر زیر چیست؟ (ذکر دو مورد)

نبود دندان لا بل چراغ تابان بود

» مرابسود و فرو ریخت هرچه دندان بود

یکی نماند کنون زان همه بسود و بریخت چه نحس بود اهmania که نحس کیوان بود«

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۷۵

۰/۵

۰/۱۵

۰/۷۵

۱۶- دو مورد از ویژگی های نشر دوره غزنی و سلجوقی را نام ببرید.

۱۷- بیت زیر را از نظر قافیه و ردیف بررسی کنید.

بادخنک از جانب خوارزم وزان است

خیزید و خزارید که هنگام خزان است

۱۸- نکات زبانی عبارت داده شده را استخراج کنید.

.... و موشان در بریدن شاخ ها، جدبیغ می نمایند و چندان که شاخ بگست و آن بیچاره دردهان اژدها افتاد. پس من آن چهار مار را به طبایع مانند کردم و هرگاه یکی از آن در حرکت آید، زهر قاتل باشد.....

۱۹- متن زیر چگونه می تواند مصدق مناسبی برای مفهوم خیال انگیزی و تأثیر گذاری ادبیات باشد؟ «زمین به بهار نشست و بهار گره از شکوفه باز کرد و نسیم در گیسوی بیدافشان فروپیچید. غنچه شکفت آغاز کرد و سبزه دمید»

۲۰- در سروده زیر یک مورد آرایه بدیع معنوی و یک مورد آرایه بدیع لفظی بیابید.

نه از عقل باشد گرفتن به دوست

کسی را که دانی که خصم تو اوست

۲۱- نوع ادبی هر یک از متن های زیر را بنویسید.

همیشه به جنگ اندرون، نامدار

الف) زنی بود بر سان گردی سوار

زمانه ز مادر، چنین ناورید

کجا نام او بود «گردآفرید»

ب) اما هنر چشمۀ زاینده است و دولت پاینده و اگر هنرمند از دولت بیفت، غم نباشد.

تاریخ: ۹۶/۱۰/۲۰	نام و نام خانوادگی: باسم‌هه تعالی
مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	اداره آموزش و پرورش ناحیه شهرستان مشهد
ساعت شروع: ۸. صبح	مؤسسه فرهنگی آموزشی امام حسین علیه السلام
تعداد صفحه: ۳ صفحه شماره کلاس: شماره صندلی: امتحان تشریحی علوم و فنون ۱ نیمسال اول

بارم

عبارت های داده شده را با واژه های مناسب کامل کنید.

- ۱- هرچیزی که ذهن ما را به پویایی و اداره است .
- ۲- سبک شعر در نیمه دوم قرن ششم و اوایل قرن هفتم متحول شد و مقدمه ظهر سبک شد .
- ۳- در سطح واژه ها از نظر فارسی و غیر فارسی بودن ، ساختمان و روابط معنایی ، بررسی می شوند .
- ۴- در این دوره شعرپارسی به دست بنیاد نهاده شد، به همین دلیل اورا می گویند .
- ۵- کتاب های و از نوشته های منتشر دوره دوم هستند که در عین فاصله از ساده نویسی ، باعث رشد و تعالی نشر فارسی هستند .
- ۶- علم بلاغت سه شاخه دارد: بدیع ، ، ،
- ۷- زبان پارسی در دوره رایج بود .
- درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کنید.
- ۸- ویژگی اصلی نشر موزون به کارگیری سجع های ساده است . درست نادرست
- ۹- در سبک خراسانی قالب عمده شعر مسمط و ترجیع بند است . درست نادرست
- ۱۰- ترجمه «تفسیر طبری » را « محمد جریر طبری » به زبان عربی نوشته است . درست نادرست
- ۱۱- فارسی دری ، نخستین صورت زبان ادبی فارسی نو در برابر نفوذ عناصر زبان عربی بود . درست نادرست
- ۱۲- شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم به وجود آمدوی در دوره خوارزمشاهیان به پختگی رسید . درست نادرست
- ۱۳- پایه حماسه های ملی زبان فارسی در قرن سوم گذاشته شد . درست نادرست

۱۴- هر یک از ویژگیهای زیر، به کدام قلمرو شعر سبک عراقی اشاره دارد؟

ب) کاهش سادگی و روانی کلام

الف) رواج داستان سرایی

۱۵- ویژگی های زبانی شعر زیر چیست؟ (ذکر دو مورد)

نبود دندان لا بل چراغ تابان بود

«مرباسود و فرو ریخت هرچه دندان بود

یکی نماند کنون زان همه بسود و بریخت چه نحس بود! همانا که نحس کیوان بود»

۱۶- دو مورد از ویژگی های نثر دوره غزنوی و سلجوقی را نام ببرید.

۱۷- بیت زیر را از نظر قافیه و ردیف بررسی کنید.

بادخنک از جانب خوارزم وزان است

خیزید و خزارید که هنگام خزان است

۱۸- نکات زبانی عبارت داده شده را استخراج کنید.

.... و موشان در بریدن شاخ ها، جدبیغ می نمایند و چندان که شاخ بگستت و آن بیچاره دردهان ازدها افتاد. پس من آن چهار مار را به طبایع مانند کردم و هرگاه یکی از آن در حرکت آید، زهر قاتل باشد.....

۱۹- متن زیر چگونه می تواند مصدق مناسبی برای مفهوم خیال انگیزی و تأثیر گذاری ادبیات باشد؟ «زمین به بهار نشست و بهار گره از شکوفه باز کردن سیم در گیسوی بیدافشان فروپیچید. غنچه شکفتن آغاز کرد و سبزه دمید»

۲۰- در سروده زیر یک مورد آرایه بدیع معنوی و یک مورد آرایه بدیع لفظی بیابید.

نه از عقل باشد گرفتن به دوست

کسی را که دانی که خصم تو اوست

۲۱- نوع ادبی هر یک از متن های زیر را بنویسید.

همیشه به جنگ اندرون، نامدار

الف) زنی بود بر سان گرددی سوار

زمانه ز مادر، چنین ناورید

کجا نام او بود «گردد آفرید»

ب) اما هنر چشمۀ زاینده است و دولت پاینده و اگر هنرمند از دولت بیفتاد، غم نباشد.

۲۲- اشعار زیر را بخوانید و به دو ویژگی زبانی آن اشاره کنید.

به دام افتاد رو باهی سحرگاه
که گر صیاد بیند همچنین
پس آنگه مرده کرد او خویشتن را
به روبه بازی اندیشید در راه
دهد حالی به گازر پوستینم
ز بیم جان فرو افکند تن را

۲۳- با توجه به اشعار زیر، به چهار ویژگی آن در قلمرو ادبی اشاره کنید. (شعر سبک خراسانی)

بوی جوی مولیان آید همی
ریگ آموی و درشتی راه او
ای بخارا! شادباش و دیر زی
یاد یار مهریان آید همی
زیر پایم پرنیان آید همی
میر زی تو شادمان آید همی

۲۴- کدام یک از ویژگی های زبانی داده شده در متن وجود دارد؟ آن ها را بایابید.
زمین را از آسمان نثار است و آسمان را از زمین غبار. کل آناء یترشح بما فيه.

۱- استفاده از سجع در نثر ۲- آوردن مترادف ها و نوصیف های فراوان

۳- کاربرد لغات مهجور عربی، ترکی و مغولی ۴- کاربرد آیه در متن
۵- استفاده از ترکیبات دشوار ۶- حذف افعال به قرینه

۲۵- متن زیر آن را در قلمرو ادبی تحلیل نمایید. (چهار مورد)

دیدم که نصیحت نمی پذیرد و دم گرم من در آهن سرد او اثر نمی کند؛ روی از مصاحبت بگردانید و قول حکما را کار بستم که گفته اند:

گر چه دانی که نشنوند، بگوی
هر چه دانی ز نیک خواهی و پند

۲۶- متن زیر را بخوانید و به دو مورد از ویژگی های زبانی آن اشاره کنید.

و بدان که نخستین چیزی که حق تعالی آفرید، قلم را آفرید؛ چنان که پیغمبر علیه السلام فرمود: اول ما خلق الله تعالی القلم و قلم را فرمود که بر لوح بگرد و بنویس هر چه تا قیامت بخواهد بود.

۲۷- دو نکته از نکات فکری متن زیر را شناسایی و استخراج کنید.

ای خواجه رسیده است بلندیت به جایی
کز اهل سماوات به گوش تو رسد صوت!

گر عمر تو چون قد تو باشد به درازی
تو زنده بمانی و بمیرد ملک الموت